

EGLUTĖ

apn 2

1958

GRUODIS

Nr. 10

1958 GRUODIS Nr. 10

Redaguoja:

Dr. A. Šerkšnas

Leidžia:

Lietuvių Kultūros Institutas

Administruoja:

Nekalto Prasidėjimo Seserys

Prenumerata:

Metams: \$4.00, Atskiras numeris 40 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Connecticut

Raštus siųsti ir visais redakcijos reikalais kreiptis:

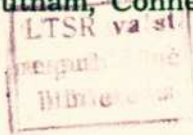
Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Connecticut

TURINYS

1. L. Žitkevičius, PRIE KALĖDŲ EGLUTĖS	289
2. Ingrida Stasaitė, ŠV. KALĖDŲ PAPROČIAI LIETUVOJE	290
3. P. Tekutienė, KRISTUS KŪDIKĖLIS	292
4. Pr. Alšėnas, AR YRA KALĖDŲ SENELIS?	293
5. Vyt. Tamulaitis, MOKYTOJAS	295
6. A. Kašiubienė, KATINĖLIS	301
7. Vysk. M. Valančius, JONELIS IR KERDŽIUS	302
8. V. Šmaižienė, SESELĖS IR BROLELIAI	304
9. V. Šmaižienė, TRAUKINIŲ	305
10. Stasius Būdavas, RAPOLIUKAS	306
11. V. Šmaižienė, MAMYTĖ IŠKELIAVO	312
12. ATŽALĖLĖS	313
13. ŠIMTAS MĮSLIŲ BE VIENOS	314
14. SAULĖS JUOKAS	316
15. V. Šmaižienė, MANO LĖLĖ	317
16. V. Nemunėlis, PLUNKSNA IR PIESTUKAS	318
17. P. Tekutienė, RUDENĖLIS	319
18. V. Nemunėlis, AŠ MERGYTĖ	319
19. "EGLUTĖS" ATSIŠAUKIMAS	320

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Dean Hwy., Wethersfield, Conn. Dec. 1958. Vol. 9, No. 10. Subscription: \$4.00 yearly. Single Copy 40¢. Entered as second-class matter at the post office in Putnam, Connecticut.

Immaculata Press, Putnam, Connecticut

PRIE KALĖDŲ EGLUTĖS

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Dekite, žvakutės,
Dekite skaisčiau:
Šiandien Kūdikelį
Gimusį mačiau.

Prie puošnaus altoriaus,
Pro puošnias gėles
Kristus Kūdikelis
Tiesė rankeles.

Rankeles Jis tiesė,
Laimino mane,
Kad regėčiau saulę
Šviečiant Nemune.

Dekite, žvakutės,
Dekite skaisčiau:
Šiandien aš Jėzulį
Gimusį mačiau.

ŠV. KALĖDŲ PAPROČIAI LIETUVOJE

INGRIDA STASAITĖ

*Tamsoje skambėdavo Bernelių Mišios
Visi parpuldavo ant kelių.
O Viešpatie, Tu leisk mums vėl sugrįžti
Į gimtąją žemelę...*

L. Andriejus

Kalėdos — žiemos švenčių metas. Kūčios — šeimos šventė. Kur kas begyveno, bet tą dieną visi rinkosi prie savo artimųjų, prie Kūčių stalo.

Šeimininkės puošdavo stalą. Pirmiausia ant stalo padėdavo šienelio (nes Kristus gimė ant šieno), o virš užtiesdavo baltutėlę staltiese. Tą staltiesę, kai kuriose Lietuvos vietose kūčine vadindavo, nes tik kūčių vakarą naudodavo. Viduryje stalo — lėkštėje padeda plotkelę, o aplink visą 12 pasnikiškų valgių (silkės, žuvis, barščiai, grybai, virti kviečių grūdai, avižų kisielius, daržovinės, kanių varškė, preskučiai (šližikai) su aguonų pienu, spangių kisielius, medus ir t. t.

Skirtu laiku visi sėda prie stalo. Šeimos galva — tėvas persižegnojęs pradeda maldą ir visi atsistoje kalba kartu. Paskui tėvas paima plotkelę laužia sau ir kitiems duoda atsilaužti — tai yra parodymas vienas kitam meilės, lygybės... Ragauja plotkelę. Visi sėdasi ir pradeda vakarienę. Tikslas yra nepersivalgyti, o po truputį paragauti. Tuo metu prisimenami asmenys, kurie negalėjo atvykti,

prisimenami mirusieji... Baigus valgyti pasimeldžia, gieda giesmes. Jaunimas sugalvoja įvairių spėliojimų. Lankydavosi senelis su dovanomis. Žinoma, gerieji vaikai turėdavo džiaugsmo, nes jie gaudavo dovanėlių, o blogesnius vaikus, kurie tėvelių neklausydavo — pabardavo ir liepdavo pasitaisyti.

Po kūčių vakarienės puošdavo eglutę: žvakutėmis, obuoliais, saldainiais, specialiai iškeptais pyragėliais. Uždegdavo žvakutes — visi džiaugdavosi, o ypač vaikai gerėdavosi. Paskui visi ruošdavosi į bernelių mišias (12 val. nakties).

Ta naktis būna nepaprasta. Keliautojai gali ramiai keliauti, nes tą naktį jokių pavojų nėra. Net sakoma: “Ir medžiai, baltomis šarmomis pražilę, kuždėjosi ant lauko” L. Andriekus. O ir gyvulėliai naktį kalbasi ir šuliny vanduo į vyną pavirsta.

Pirmą Kalėdų dieną, paprastai, praleidžiama namie — savųjų tarpe. Antrą dieną jau einama į svečius.

Kaimas Lietuvoje turėjo taip pat daug papročių. Kūčių rytu ūkininkas pradėdavo švenčių laikotarpį, kurį tik Trimis Karaliais atbaigdavo.

Kūčių rytą, tik gaidžiui užgiedojus, ūkininkas eidavo į lauką stebėti oro. Jeigu oras gražus, o dar sninga, tai reiškia gerą būsimą derlių.

Bitininkas biteles prikeldavo kūčių dieną, klausydavo jų užesio. Įdėdavo duonos plutelę storai apipilta cukrumi — tai reiškia bitelių kūčios. Tą dieną medžių nekirsdavo, nes medžiai verkia. Po kūčių vakarienės nuo stalo nuimtą šienelį išdalydavo po truputį gyvuliams, kad ir jie paragautų kūčių vakarienės. Stalo trupinėliais paukšteliams lesindavo. Tą vakarą jaunimas daugybę burtų burdavo, pav. — Iš po staltiesės traukdavo šieno šiaudelius. Kuris ištraukdavo ilgesnį, tas džiaugdavosi ilgiau gyvensiąs. Mėgdavo lieti iš švino ar vaško. Vašką ištirpydavo ir tuoju pildavo į šaltą vandenį ir stebėdavo kokia išeis forma. Jei turėdavo panašumą į žiedą, tai reikšdavo vestuves, jei į karstą, tai mirtį...

Jaunas kaimo giedorius mėgdavo apsirengti seniu, ir surinkęs vaikų būrį eidavo giedodami iš namo į namą. Giedodavo kalėdines giesmes. Šeimininkai atsidėkodami pavaišindavo senelį ir vaikus. Vaikai senelio pamokyti pagrūsdavo "pipirus", pašokdavo Mikitą ir t. t. Ir gražūs Kalėdų papročiai eidavo iš kartos į kartą...

Ir dabar *"Užgauna varpo aidas mano sielą,*

Tamsioj nakty paklydęs.

Ir neša jis mane į tėviškėlę mielą,

Ten kur sapnai vaikystės..."

KRISTUS KŪDIKĖLIS

PRANĖ TEKUTIENĖ

Kvepėkit balti dobilėliai,

Žalia sudžiūvusi žolytė,

Priglauskit Kristų Kūdikėlį.

Paglostikyte Jo galvytę.

Betliejaus žvaigždei vietos,

Jau nėra erdvės:

O žmonių širdys kietos,

Pavargusi dvasia.

Kur dingsi Šventas Kūdikėlis?

Daug Erodų pikty...

Atėjai guosti vargdienėlių.

Benamių, kaip ir Tu.

Kvepėkit balti dobilėliai,

Žalia sudžiūvusi žolytė.

Paguoskit Kristų Kūdikėlį.

Nubraukite Jam ašarytę.

AR YRA KALĖDŲ SENELIS?

Išvertė PR. ALŠĖNAS

Daugelis vaikučių ir dažnai, ypač artėjant Kalėdų šventėms, klausia savo tėvelius: Ar tikrai yra Kalėdų Senelis?

Prieš keliasdešimt metų panašių abejonių buvo pilna galvelė

ir aštuonių metų amžiaus Virginijos O'Hanlan, gyvenusios New Yorke. Ji sugalvojo šį klausimą išsiaiškinti tikrai ir ant visados. Todėl parašė laiškutį "New York Sun" Redaktoriui, prašydama atsakyti į vieną, vienintelį klausimą: "Ar yra Kalėdų Senelis?" O į laikraščio atsakymą — ji taip tikėjo, kaip ir jos tėvelis.

Ir, štai, tas laikraščio atsakymas, kuris, nors rašytas prieš šešiasdešimt metų, tačiau būdingas ir šiems laikams. Jis skamba šitaip:

"Brangi Virginija:

Taip, Virginija, Kalėdų Senelis yra! Jis yra, gyvena ir gyvens, taip lygiai ir taip tikrai, kaip egzistuoja žmonėse meilė ir nuošir-

dumas, kaip egzistuoja gerų žmonių tarpe pasišventimas kitiems.

O, koks būtų tamsus, liūdnas ir niūrus pasaulis, jei jame nebūtų Kalėdų Senelio! Jis būtų toks liūdnas, neramus ir monotoniškas, kaip kad jeigu jame nebūtų ir tokių nekaltaširdžių Virginijų, kaip tu. Tada pasaulyje išnyktų gražus ir nekaltas vaikiškas tikėjimas, pranyktų jame ir poezija, pranyktų visas romantizmas ir visa, — kas žmonių širdims gražu ir miela.

Netikėti į Kalėdų Senelį? Jūs galėtumėt paprašyti savo tėvelį, kad pastarasis pasamdytų daugybę sargų ir kad šie — saugotų iš visų pusių jūsų dūmtraukį, pro kurį Senelis savo dovanėles sumeta vaikučiams. Ir, pagaliau, jeigu tie sargai nepagautų ir net nepamatytų Kalėdų Senelio, tai dar nereiškėtų, kad jo visai nėra. Jis yra ir bus, Virginija!

Niekas nematė gyvojo ir tikrojo Kalėdų Senelio. Tačiau — tai dar neužtikrinimas, jog jo nėra! Daugelio tikrų ir realių dalykų esama šiame pasaulyje, kurių nematė nei vaikučiai, nei suaugusieji. Tačiau — jie yra!

Ar matė kas paslaptingasias ir gražias pasakų laumes, šokančias ant pievutės, prie jūsų namų? Ne, niekas. Tačiau — taipogi — tai dar neįrodymas, jog jų nėra ir jog jos nešoka.

Niekas negali galutinai įsivaizduoti visų stebuklų ir visokių, visokiausių nuotykių, įvykstančių pasaulyje, nes daugelis jų — nematomi ir neįsivaizduojami.

Nėra Kalėdų Senelio? Ačiū Dievuliui, jis yra, gyvena ir gyvens per amžių amžius! Tūkstančių tūkstančius metų jis gyvens, brangi Virginija, ir tiek pat metų jis džiugins, guos nekaltų vaikučių širdeles ir šluostys jų ašarėles...

MOKYTOJAS

VYT. TAMULAITIS

Kalvis rymojo ant geležinio priekalo ir piktai žiūrėjo į sūnų. Iš po juodų, užgriuvusių antakių, jo akys sekė kiekvieną vaiko judesį. Aukšta, prakaituota kalvio kakta vis labiau niaukėsi ir rūstėjo. Berniukas, abiem rankom nusitvėręs dumplių kotą, vienodai linksė-

jo į priekį. Jis pūtė ugnį ir visiškai nesidomėjo tuo, ką tėvas dirbo. Tas kalvį pykino. Šiandien kaip tik nauju būdu virino geležį ir buvo įspėjęs sūnų, kad atsidėjęs žiūrėtų ir mokytusi. O berniukas žvelgė pro aprūkusi kalvės langą, viską užmiršęs. Geležis žaizdre buvo įkaitusi iki baltumo, sproginėjo ir švietė akinančia šviesa. Pats laikas buvo ją imti ir dėti ant priekalo. Bet sūnus jos nematė. Iš jo žvilgsnio aiškiai dabar buvo matyti, kad jo širdis ir mintys buvo ne čia...

Tai atsitiko po vasaros atostogų. Kai prasidėjo darbas mokykloje, į kraštą buvo atėję svetimos šalies kareiviai. Daugelis mokinių tą įvykį jau buvo kiek pamiršę. Tik mokytojo pabalęs veidas, prikimęs balsas ir liūdnas akių žvilgsnis rodė, kad jo širdis šitos krašto nelaimės niekados negalės pamiršti. Kai jis ištare pirmuosius

žodžius, jo balsas drebėjo, strigo gerklėje, lyg jis būtų neturėjęs ką savo mokiniams pasakyti. Atrodė, kad tai buvo visai ne tas mokytojas. Toks jis buvo pasikeitęs. Retai klasėje tenusišypsodavo, nors su visais buvo daug švelnesnis, daug daugiau pasakodavo iš istorijos, apie didžiuosius kunigaikščius ir jų žygius, apie kovas ir auką, kurią protėviai sudėjo savo tėvų žemės laisvei. Visi suprato, ką mokytojas norėjo tuo pasiekti. Viską suprato klasė, nors mokytojas niekada aiškiai to nepasakė. Suprato visi, kad tėvų žemę ištiko didelė nelaimė, kad kiekvienas, nors ir mažas, turi tą aiškiai matyti ir tvirtai žengti tuo keliu, kurį, kaip ir tiems praeities kunigaikščiams, rodė tik tyra tėvynės meilė.

Kai mokytojas apie tai kalbėdavo, klasėje būdavo taip tylu, kad, rodos, galėjai girdėti plakančias mokinių širdis vienu ir tuo pačiu meilės tviskėjimu, kuris plaukė iš mokytojo akių.

Vieną dieną atėjo mokytojas į klasę ir tarė:

— Vaikai, šiandien mano pamoka bus trumpa ir... paskutinė. Svetimieji, kurie atėjo į mūsų kraštą, man įsakė iš jūsų vadovėlių išplėsti mūsų, tėvynės ženklą — Vytį ir nukabinti nuo sienos kryžių, prieš kurį kas rytas meldėtės. Aš to padaryti negaliu. Negaliu dėl to būti nė jūsų mokytoju, nes nenoriu sutepti gėda nei savo rankų, nei savo širdies. Lygiai taip pat negaliu apgaudinėti pats savęs nė jūsų. Gal jūs greit turėsite kitą mokytoją, kurį taip pat

mylėkite ir gerbkite. Tik atsisveikindamas noriu pasakyti vieną dalyką, kurio niekada neužmirškite, jei mane prisiminsite. Toks mokytojas, kuris mokins jus iš tų išplėstų vadovėlių, kur nebus mūsų protėvių žemės ženkle, o svetimų atėjūnų žvaigždės, tenedrįsta bandyti išplėsti iš jūsų širdies gimtosios žemės meilės. Tenedrįsta brautis į jūsų širdį ir niekinti, gesinti joje degančią gimtų namų ugnį... Būkite, vaikai, tvirti šiose bandymų dienose. Ant jūsų jaunų pečių remsis tėvynės laisvė ir jos ateitis. Būkite, kaip Pilėnų kunigaikštis Margis... Aš apie jį jums pasakojau. O dabar sudiev, mano vaikai! — ištarė mokytojas ir į jo akis ėmė veržtis ašaros. Lūpos drebėjo. Jis dar kažką norėjo pasakyti, bet tik apžvelgė visus giliu, perveriančiu žvilgsniu ir sunkiais žingsniais išėjo iš klasės. Dar jis valandėlę pastovėjo kieme nuleidęs galvą, paskui pamažu nusileido nuo kalnelio į vieškelį ir išnyko tarp medžių.

Kur dingo mokytojas, niekas nežinojo. Veltui klausinėjo žmonės. Jo taip pat ieškojo milicija, už tai, kad jis neklausė naujų krašto šeiminkų. Jam grėsė didelė bausmė. Apie tai šnekėjo visi. Bet mokytojo surasti niekam nepavyko.

Tik vienas kalvio sūnus žinojo, kur buvo mokytojas. Tik jam vienam buvo patikėta ši paslaptis. Berniukas slapta nešiojo į mišką mokytojui maistą, pirkė knygas ir laikraščius. Sutartoje vietoje juodu susitikdavo. Kalvio sūnus papasakodavo jam visas naujienas ir ką šnekėjo žmonės miestelyje.

Niekas kalvio sūnaus pradžioje neįtarė. Tik baisus sunkumas užgulė berniuko širdį, kai kartą batsiuvio sūnus sustabdė jį gatvėje ir tarė:

— Klausyk, kalba, kad tu žinai, kur pasislėpė mokytojas. Ar tai tiesa?

— Vaikas blykstelėjo, kaip žarija. Net širdis šoktelėjo krūtinėje.

— Nežinau, — greitai atsakė. — Iš kur aš galėčiau žinoti? — ir nubėgo.

Pas mokytoją į miškąėjo kuo rečiausiai, kiekvieną kartą vis kitais keliais. Bet neramumas ir baimė degino berniuko krūtinę. Jis pasidarė nekalbus, užsidaręs savyje, nuolat apie tai galvodamas. Nesisekė už tai jam nė darbas, viskas krito iš rankų, nes prieš akis nuolat stovėjo mokytojo likimas. Niekam jis negalėjo pasisakyti šito didelio rūpesčio. Budri tėvo akis pastebėjo sūnaus pasikeitimą, bet sūnus nė jam nedrįso pasakyti tiesos. Juk tai buvo priesaika.

Ir tik šiandien, kai tėvas jį išmetė iš kalvės, atėjo pirmą kartą mintis: imti ir, pasiklausus mokytojo, viską pasakyti tėvui. Žinoma, mokytojas su tuo sutiks ir leis tą paslaptį jam atidengti. Juk tėvas iš seno mokytoją gerbė ir statė visiems pavyzdžiu. Su pagarba spaudė jo ranką ir maloniai sutikdavo savo namuose. Kaip daug tada palengvėtų! Juk tėvas tik apsidžiaugtų ir didžiutųsi tokiu savo sūnum. Ir kodėl jis anksčiau to nepadarė?

Linksmas pakilo nuo vejų, perbraukė per švarkelio skvernus suodinas rankas ir jau norėjo bėgti su šia nauja mintimi į beržyną. Už jo, per malūnininko dobilieną, nesunku buvo pasiekti tankų pa- ežerės mišką. Ten slėpėsi mokytojas. Jau buvo bebėgas, kai staiga prie kalvės privažiavo lengvas, vienkinkis vežimėlis.

— Kalvi!, Ei, kalvi! — išgirdo berniukas nepažįstamą balsą. Pro medžius jis nieko nematė, tik girdėjo tėvo atsakymą:

— Ką gi pasakys man toki nelaukti svečiai? Ar tik ne veži- mas sugedo?

— Mes ne pas tavo atvykom, o pas sūnų, — vėl pasigirdo bal- sas. — Kur yra tas didvyris?

— Pas sūnų? Milicija!... — sudrebėjo tėvo balsas. Berniuką lyg kas šaltu vandeniu apipylė. Kojos ėmė staiga drebtį, linkti keliai.

“Jie žino”, smigo galvon mintis, išbudindama berniuką iš ap- svaigimo. Tą patį akimirksnį numetė šalin kepurę, klumputes ir pa- sileido per beržyną pas mokytoją. Gal dar spės apie tai jam pra- nešti? Mokytojas turi iš čia pasišalinti ir slėptis kitur.

“Dieve, kad tik tėvui jie nieko nepadarytų. Bet aš tuoj grįšiu. Jei jį suims, tuojau nueisiu tenai pas juos... Žinoma, jį tada paleis, o aš į jo vietą...”, mąstė bėgdamas.

Mokytoją jis rado miške, ramiai skaitantį knygą. Liūdna ir skaudi jam buvo ši žinia.

— Nieko nepadarysi, — ištare jis tvirtai, kai kalvio sūnus viską papasakojo. — Bet tu nebijok, — ramino jį. — Aš nepagalvojau net, kad į tokį pavojų galėčiau pastatyti ne tik tave, bet ir tavo tėvą. Dabar turiu aš eiti į miestelį pas juos pats...

— Mokytojau!... — sušuko išsigandęs berniukas. — Jūs neisite! Niekada, niekada neisite! Mane patardys ir paleis. Nebijokite, savo priesaikos aš nesulaužysiu. Tegu daro su manimi, ką nori. Jūs slėpkitės kitoje vietoje. Kitaip jus suims, uždarys į kalėjimą, o gal ir... O mane, tokį mažą, vaiką, tikrai į kalėjimą nesodins.

— Yra valdovų, kurie ir kūdikius į kalėjimą sodina, — ištare mokytojas su panieka ir pasišlykštėjimu. — Yra ir tokiu valdovų... O dabar, eime. Tu pas tėvą, o aš ten, kur pareiga pašaukė.

— Mokytojau, ką jūs kalbate! Mokytojau!... — šaukė kalvio sūnus, norėdamas dar jį sulaikyti. Bet mokytojas drąsiais dideliais žingsniais žengė į priekį, tvirtai suspaudęs kalvio sūnui ranką. Ty-lus ir sukandęs dantis, nepermaldaujamas, jis išėjo iš miško ir pasuko vieškeliu tiesiai į miestelį.

Kryžkelėje kalvio sūnus įsikabino jam į ranką, prašė ir maldavo su ašaromis akyse:

— Ką jūs darote, mokytojau. Jūs einate mirti! Bėkite ir slėpkitės! Dar yra laiko.

— Suprask tu, pagaliau, — sustojo mokytojas ir pabučiavo berniuką į kaktą. — Aš negaliu priimti iš tavęs tokios didelės aukos. Juk aš esu tavo mokytojas. Aš džiaugiuos tavim, labai didžiujuos tavo didvyriškumu, bet niekada negaliu numesti nuo savo pečių pareigos, kuri šiandien kaip kareiviui tenka kiekvienam iš mūsų. Sakyk, ar gali kas kitas numirti už kareivį mūsų lauke? Tai jo pareiga. Ir tik tuo yra gyva gimtosios žemės laisvė, — ir jis dar tvirtesniais žingsniais žengė į priekį...

KATINĖLIS

ALBINA KAŠIUBIENĖ

*Katinėlis sau pro ausį,
Su kojyte burną prausė.
Laižė minkštą kojos padą
Ir kur reik vis seilę deda.*

*Pasipuošęs mūs gražuolis,
Kėlė kuprą nerimavo,
Nusibodo minkštas guolis,
Pusryčių pareikalavo.*

*Dar pataisęs ūsą vieną,
Puolė lakti šiltą pieną.
Lakė ir pasigardžiavo,
Nepamatęs priešo savo.*

*Rudis puolė jį staiga,
Katinėliui vėl bėda.
Šoko greitai, kaip įgeltas,
Ant kartelės tuoj pakeltas.*

*Rudis amsi, baimę varo,
Katinėliui duoda garo,
O Rainiukas prunkščia, spiaudo,
Skečia nagus lyg ką gaudo.*

*Kaip nutilo Rudis lojęs
Katinėliui prastai klojas.
Žiūri jis iš visų pusių,
Lyg gainiodamasis musių*

*Visas kailis pasišiaušęs
Lyg ryte būt nesiprausęs,
Ėmės darbo šito vėl,
Tai atspėkite kodėl?*

*Rainius mūsų dabita,
Jo burnelė vis balta.
Ir kailiukas sušukuotas,
Jis nemėgsta būt plaukuotas.*

JONELIS IR KERDŽIUS

VYSK. M. VALANČIUS

Kaži kuomet, kerdžiui ant kelmo besėdint, piemens vienkart su banda į krūmus susmuko. Nieko netrukus, kerdžius, išvydo rūkstantį dūmą ir tarė pats sau: “Tie pusgalviai uždegs girią; eisiu veizdėti, ką ten daro”. Atėjęs atrado išmaišytą ir uždegtą skruzdėlyną. Tuoju ugnį užgesino ir klausė vaikus, kurs tai padaręs. Visi atsakė:

— Jonelis tatai, Jonelis. Mes ir sakėm: “Nekušink, nekušink!” — bet jis neklausė, dar išmaišė skruzdėlyną, išskildė ugnį ir uždegė.

Tuokart kerdžius, sustatęs aplinkui piemenis, tarė:

— Vaikeliai, jūs per savo sauvalią nė patys nenumanot, ką darą. Ar žinot, kas tai yra skruzdėlynas? Yra tai sodžius, didesnis už mūsų, yra tai miestas, kuriame gyvena keli tūkstančiai skruzdėlių. Jos per kiaurus metus dirba savo namus. Veizdėkit, šitai, antras skruzdėlynas, visas skylėtas; prie kiekvienos skylės stovi sargai. Tos skylės yra tai gatvės; vidury yra trobos. Iš vieno namų yra laiptai į antras, iš antrų — į trečias. Stogas taip pat yra dailiai klotas, jog nei audra jo neįlaužia, nei didžiausias lietus nepermerkia. Skruzdės, numanydamos žmogų veikiai galint jų namus sugriauti, visuomet bijos. Todėl tai, vos šapeliui kritus ant jų lizdo, tuoju visos sukuša ir skuba gelbėti savo namų. Vyrai išmintingi tai supranta ir jų nekušina, bet vaikai ir puspročiai to neišmano. Tikrai bedieviu laikau tą vaiką, kurs be kokio reikalo griauja jų namus, nes namai griūdami užmuša vos ne visas to skruzdėlyno skruzdes; ant viršaus likusios be namų ir be maisto išgaišta ir badu išstampa. Jeigu jas geriausias Dievas sukūrė ir maitina, tur būt, — reikalingos. Ką dabar apie tave, Joneli, sakyti, kurs ne vien išgriovei jų namus, bet dar uždegei? Be manęs būtum uždegęs vienkart ir mišką, nes matai tą skruzdėlyną buvus po egle. Saugokis, idant tavęs Viešpats Dievas nenubaustų.

Išklausę tą kerdžiaus pamokslą, kiti vaikai sušuko:

— Gerai, tėveli, nuo šio laiko niekuomet nebežudysim gyvų daiktų, kuriuos geriausias Dievulis sukūrė.

O atkaklus Jonelis, kerdžiui tebesant, murksojo susiraukęs, it naginė, bet tam šalin paėjus, tarė:

— Ką čia man tas senis tauzija! Aš novijau ir novysiu tas biaurybes. Ne kartą jos man, ant sprando užlipusios, padarydavo skausmą, — vos iškrapštydavau iš marškinių.

Kaip sakė, taip ir darė: kartkartėmis, nuo kerdžiaus pasislėpęs, maišydavo su pagaliu skruzdynus.

Jonelis buvo tėvynaitis. Paaugęs palaidojo savo tėvą, pradėjo gyventi jo vietoj, vedė moterį ir sulaukė penketą vaikų.

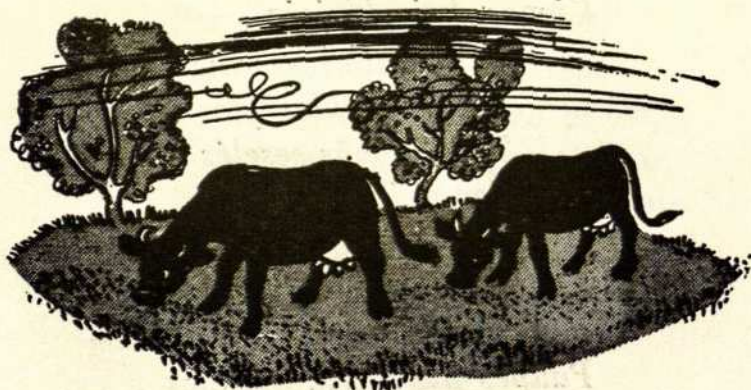
Vieną kartą vasarvydžiu užėjo raudoni juodi debesys, pakilo baisūs viesulai su audra. Ta, įsisukusi į Kėblių sodžių, akies mirksniu sulaužė, sutraškino ir išardė visą Jono butą. Jį patį su moterim ir su vaikais griūvą namai užmušė. Vos išliko viena samdyta mergelė, kuri tuokart namuose nepasitaikė. Dar to negana: spyrė du atveju perkūnas, uždegė išdraskytus namų rąstus ir taip sukūrino, jog juoda žemė namų vietoje bepaliko.

Audrai praslinkus, susiję ūkininkai surinko perdegusius kaulus, sudėjo į vieną grabą, pakėlė budynę ir dailiai palaidojo. Visiems vaitojant ir stebintis Jono nelaime, atėjo jau elgetėlė kerdbuvis ir tarė:

— Vaikeliai, ar žinot ką? Aš danguj nebuvau ir nežinau Viešpaties tvarkos, bet man rodos tą Jono namų sugriovimą ir uždegimą esant Dievo bausmę už novijimą ir deginimą skruzdynų. Amžinatilsi Jonas, mano valdžioj piemeniu būdamas, gebėdavo tai daryti. Perspėjau jį, kad vabalėlių, Viešpaties Dievo sukurtų, be reikalo nežudytų, bet neklausė. Šitai, taip pat ir jam Dievulis padarė...

Visi, tai girdį, atsiliepė:

— Tas gali būti, Viešpats yra kantrus, bet nemaršus.

Klase — "Laiskai Lietuviams"

SESELĖS IR BROLELIAI

V. ŠMAIŽIENĖ

Žiūriu pro langelį,
Kaip saulelė teka,
Kaip žalioj girelėj
Paukštuzėliai šneka.

Saulė, rodos, šviesi —
Lietuvoj šviesesnė
Ir daina paukštelių
Ten tikrai skardesnė.

Žiūriu, kaip žvaigždėlės
Mirksi toluomoje,
Kaip mėnulis slenka,
Vienas, kaip klajoja.

Taip, kaip tos žvaigždėlės
Danguj išsklaidytos —
Taip ir mūs seselės
Žemėj išblaškytos...

O broleliai mūsų
Kur Tėvynę gynė —
Išsis su didvyriais
Paupės pūšynė!...

TRAUKINIŲ

V. ŠMAIŽIENĖ

Čiu-ku čiu-ku traukiniukas.
Čiu-ku čiu-ku per kalniukus.
Čiu-ku čiu-ku per upelį
Čiu-ku čiu-ku per tiltelį.

Čia antytė, ten stirnelė.
Čia gėlytės palei kelią.
Čiu-ku čiu-ku traukiniukas.
Čia karvytė ir veršiukas.

Jau pakalnė, žalsvas slėnis,
Miškas kalno atsirėmęs.
Čiu-ku čiu-ku traukiniukas
Per pat mišką bėga, sukas.

Štai ir debesį pavijom
Su šaltom sidabro gijom,
Pasiskleidžia jis lašeliais,
Rieda traukinio langeliais.

Čiu-ku čiu-ku traukiniukas,
Vis lėčiau jo ratai sukas.
Čiu-ku čiu-ku ir į stotį —
Pailsėti, pamiegoti.

RAPOLIUKAS

STASIUS RŪDAVAS

Prie bažnyčios vartų žydelis Girša suko savo vargonėlius. Jūrų kiauliukė bėginėjo narvelyje ir dalino geltonus lapelius. Būryje stovėjo kažkoks pamokytas žmogus, kuriam visi kaišiojo tuos raštelius, o šis tuoj paskaitydavo apie laimę ir dar kelius žodžius nuo savęs pridėdavo.

Agutė prasispaudė pro vaikų kamšalynę ir, kiek tik pasiekė ranka, patempė Rapoliuką.

Berniukas paliko tas linksmybes ir nuėjo. Plaktinis, persisvėręs per palangę, jau iš tolo šaukė:

— Kur taip įlindai? Nė atrasti nebegalima. Niekur nebegaišk ir bėk tuoj pas kamendorių. Užsimanė kažką tau pasakyti. Turbūt pasiųs kur nors. Tik nebelauk ir bėk greičiau.

Rapoliukas pasispyrė į akmeninius laiptus ir šovė į klebonijos pusę. Kunigą atrado jau gonkų tarpdury, pasiruošusį kažkur išeiti, nes buvo užsidėjęs skrybėlę, o rankoj suko lazda.

— Rapolai, ar tu žinai, kur yra Kalniškiai? — paklausė iš karto.

— Žinau, kunigėli, vieną kartą važiovom pro šalį.

— Tai gerai. Ar tu galėtum ten nunešti laišką? Ar nebus toli, nepaklysi?

— Ale jau, koks čia toľumas. Peršoksiu per tiltą, paskui pavėnčiais, Rimšių papieviais, pro Griežius, o ten tuoj pat ir Kalniškiai. Netoli, kunigėli, galiu nubėgti.

— Jeigu taip, tai imk šitą laišką ir nebegaišk. Ir kai jau būsi dvare, paklausk, kur ponaitis Serapinas. Ir įduok tik tai pačiam ponaičiui, niekam kitam, tik tai jam. Ar supratai?

— Supratau, kunigėli, kur čia nesuprasi.

— Tai gali bėgti. Aš taip pat skubu.

Peršokęs klebonijos kiemą, jis nuriedėjo tiesiai pakalnėn ir pasileido pavėnčiu, kuris vedė į tilto pusę. Tame take jį pasivijo Agutės balsas:

— Rapoliuk, Rapoliuk, palauk!

— Ko tau reikia? — paklausė atsigrįžęs.

— Še, imk, panelė tau davė, — šokinėdama per burokų vagas bėgo ji prie jo, aukštai iškėlusį duonos riekę.

— Tu mane tik gaišini. Duok greičiau, aš turiu bėgti, — ištraukęs riekę iš jos rankų, šoko jis ant tilto, paskui krito į pievas ir suradęs ten taką skubėjo į Kalniškių pusę.

Nubėgęs kelio gabalą, staptelėjo, patikrino savo marškinius, ar tikrai tebėra ten laiškas, ramiai atsikando keletą kąsnių ir spaudė tolyn.

Jau netoli dvaro Rapoliukas pašoko ant kalno, buvo kiek uždusęs ir čia apsižvalgė. Neskubėdamas baigė duoną, nubraukė nuo

burnos trupinius, nusipurtė nuo krūtinės ir traukė ten, kur dvaro medžiai buvo iškėlę savo galvas.

Kai peržengė sodą ir atsirado netoli didelių gėlynų, iš kažkur išlindo du gauruoti šunys ir metėsi į jo pusę. Jis persigando ir tuoj sustojo vietoj — tokių didelių ir bjaurių dar niekuomet nebuvo matęs. Gera dar, kad tuo metu ant gonkų laiptelių sukinėjosi kažkoks jaunas vyras ir šaukė jam iš tolo:

— Nebijok, nebijok, jie nekanda.

Teisybė, tie bjaurybės ir nebuvo tokie pikti. Jie tik pripuolė, bakstelėjo savo drėgnais snukiais į jo blauzdas ir tuoj pasitraukė net nesuurzgę.

Dabar Rapoliukas jau žengė tiesiai prie ano vyro, kuris nešiojo nedidelę barzdėlę, panašią į kriaušę, o panosę turėjo apkibusią smulkiais ūsiukais.

— Kunigėlis man sakė, kad čia gyvena ponaitis Serapinas. Aš turiu jam laišką, — iš karto paaiškino Rapoliukas.

— Aha, kaip matau, tu net iš paties miestelio, — neskubėdamas kalbėjo jaunas ponas, — žiūrėk tiktai man, toks mažas ir nepaklydai. O kuo tu vardu.

— Aš Rapolas Gelžinis.

— Net Gelžinis. Iš kur tu tokią pavardę ištraukei? Ji man patinka. Jeigu jau taip, tai duok man tą laišką.

— Je, bet kunigėlis įsakė jį tik pačiam ponaičiui Serapinui įduoti.

Jaunasis vyras gardžiai nusijuokė, smagiai papurtė Rapoliuką ir jam paaiškino:

— Tai aš ir esu tas Serapinas. Gali man duoti. Kito Serapino čia nėra.

Paėmęs laišką, tas vyras įsivedė Rapoliuką į vieną didelį kambarį, kurio kelios sienos buvo prikrautos visokiausių knygų. Berniukas sustojo prie durų, pro kurias tuoj prasiveržė ir tie du šunys.

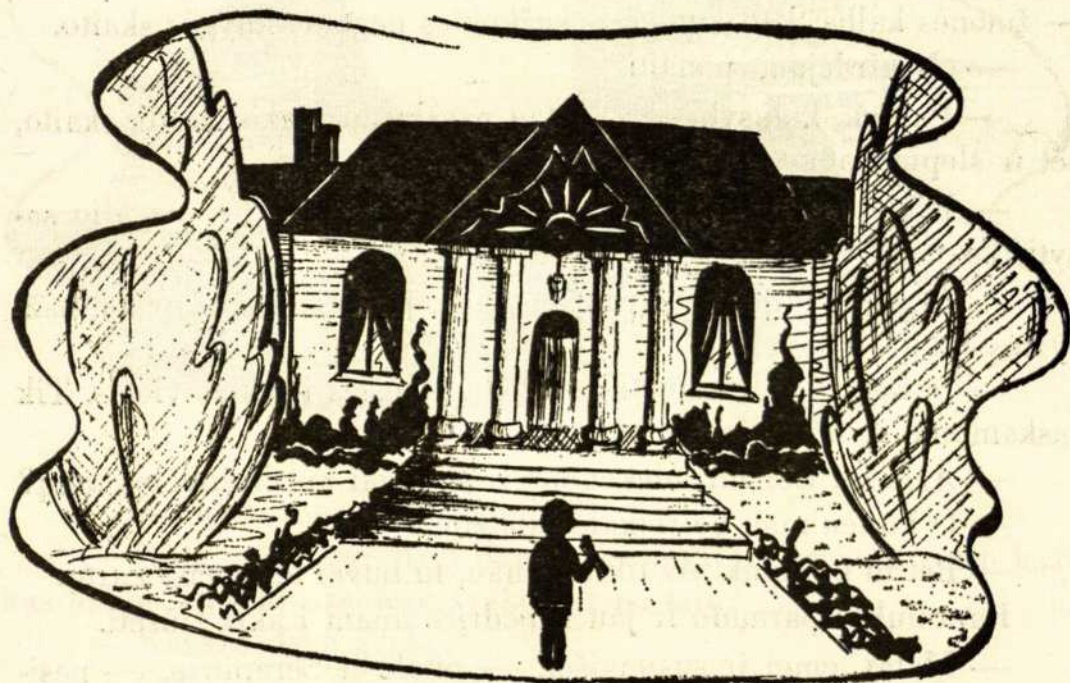
— Išeikit, jūs čia mums nereikalingi, — išvarė Serapinas tuos gaurius, — sėskis, Gelžini, ir palauk manęs.

Likęs vienas pats Rapoliukas pradėjo apsižvalgyti. Kambarys buvo apytamsis, nes už lango leidosi tirštos medžių šakos. Vienoje sienoje kabėjo du dideli paveikslai paauksintuose rėmuose, tokie kaip bažnyčioje. Pasižiūrėjo į knygas ir patraukė pečius. Buvo jų čia tiek daug ir įvairių, kad ir akys neįveikė žiūrėti — labai storų, storesnių, negu kunigų mišiolas, o aukštai — tokios plonos plonu-

tėlės. Pačioj viršūnėj buvo didelės baltos galvos, sakytum, kokių šventųjų, nupjautos per pačią krūtinę, o tarp jų dideli, gražūs puodai su išlenktomis ąsomis.

Aname kambary kažkas sušnibždėjo, bet greit ir nutilo. Iš ten tuoj išėjo Serapinas, vienoj rankoj nešdamas didelį stiklinį dubenį su nematytais vaisiais, o antroj — lėkštę, prikrautą visokiausių pyragaičių.

— Imk, Gelžini, valgyk, toli bėgai, pavargai ir išalkai.

Vaikas ragavo nedrąsiai ir iš lėto.

— Sakyk, ar tu jau seniai gyveni klebonijoje? — paklausė Serapinas.

— Aš ne klebonijoje, ponaiti, bet pas varpininką Plaktinį, varpus padėdu jam traukti.

— Aha, varpus. O kaip tau sekasi tie varpai, nesunku?

— Ale jau, koks ten sunkumas. Aš imu tą mažiuką, o dėdė aną didįjį. Tai kad duodam, tai duodam.

— O ką tu iš dėdės gauni už varpus?

— Visaip būna. Dvi, tris kapeikas, o kartais ir nieko.

— O pinigų turbūt labai norėtum turėti? Tokią gerą krūvą?

— Kas čia nenorės, ponaiti.

— Štai, sakysim, tokį didelį, gražų, kaip šitą, — Serapinąs priėjo arčiau ir berniukas jo delne pamatė šviesų sidabrinį pinigą.

— kaip tu galvoji, Gelžini?

— Būtų gerai, tik aš turėčiau labai ilgai skambinti.

— O kodėl tiek ilgai? Aš galiu tuoj pat jį tau atiduoti. Imk, bet palauk, pirma tu man vieną dalyką pasakyk. Jei pasakysi, tuoj pat tau ir įmesiu į kišenę. Dar ir kitą pridėsiu.

Nebeišmanė Rapoliukas, kas čia dabar bus. Serapinas atsisėdo šalia jo, liepė valgyti, ir buvo toks geras, meilus.

— Matai, šitame kambary mudu tiktai du. Niekas čia mūsų negirdi. Klausyk, Gelžini, — uždėjo jis ranką ant berniuko peties, — žmonės kalba, kad kunigėlis kažkokias negeras knygas skaito.

— Negirdėjau, ponaiti.

— Palauk, klausykis, ką aš tau pasakysiu. Sako, ne tik skaito, bet ir slepia, labai gudriai kažkur slepia.

— Nieko nežinau, — papurtė berniukas galvą, — negaliu sakyti, ko negirdėjau ir nemačiau.

— Argi jau taip ir negirdėjai? Sako, jas slepia kažkur ant bažnyčios lubų.

— Iš kur aš galiu žinoti, nekaišioju nosies į tokias vietas. Tik paskambinu ir tuoj bėgu namo.

— Argi tu, Gelžini, niekuomet ir nebuvai ant bažnyčios lubų?

— O ko ten man be reikalo landžioti?

— Bet tu nesigink. Aš tikrai žinau, tu buvai ten vieną kartą.

Rapoliukas paraudo ir jau nebedrįso anam į akis žiūrėti.

— Matai, ėmei ir susimaišei, — puolė jį Serapinas, — nesigink, vieną dieną tu ten vaikščiojai. Bet imk geriau šitą gražų rublį ir pasakyk, kaip ten buvo.

— Nenoriu rublio, — kėlėsi Rapoliukas nuo kėdės.

— Palauk, dar neskubėk. Vieną kartą tu paskambinai varpą, po to ėmei ir nuslinkai ant lubų. Atsimeni aną savaite? Nesigink, Gelžini, aš gerai žinau, — vėrė jį Serapinas aštriomis akimis.

Berniukas nebeatlaikė.

— Buvau ten, bet labai trumpai. Įkišau galvą, paveizėjau, kad tokia tamsybė ir tuoj traukiaus atgal... Ale, ponaiti, aš jau turiu namo bėgti.

— Neskubėk, paspėsi, saulė dar aukštai.

Dabar prasivėrė ano kambario durys ir ten išdygo kunigas. Rapoliukas visai sumišo, šoko nuo kėdės ir norėjo ištirpti kaip taukas ant ugnies. Bet kunigas jį nutvėrė, užmetė savo stambias rankas ant jo pečių ir linksmai kalbėjo:

— Rapoliuk, tu esi tikras Gelžinis. Tu man patinki. Dabar gali jau nieko nebijoti. Sėsk ir pasakok, ką tu matei tą dieną ant bažnyčios lubų.

— Aš nieko nemačiau, kunigėli.

— Kam tu ginies? Argi dar manęs bijai? Matei, kaip ten kažkas užlipo, paskui užsidegė žvakę. Ar ne taip?

— Kažkas degė žvakę.

— O kas ten tokie buvo?

— Ką aš galiu žinoti, jie man nesisakė.

— Gerai, Rapoliuk, daugiau tavęs nebeklausinėsim. Tik man dar pasakyk, ar tu niekam nepasakosi, ką ten matei? Ar visuomet tylėsi?

— O kam man, kunigėli, plepėti?

— Imk šitą rublį ir tylėk. Bet tylėk kaip užmuštas.

— Man nereikia rublio, — kratėsi berniukas ir traukėsi atgal, — aš ir be rublio galiu tylėti. Mama mane visuomet mokė tylėti. Bet aš jau turiu bėgti. Dėdė pradės ieškoti, dar supyks.

— Nebijok, nepyks, — drąsino kunigas, — aš pats tave parvešiu. Imk pyragą, imk, nebijok. Ne tą, ką tu čia imi, imk tą su uogomis.

Vėl priėjo Serapinas, švelniai plekšnojo per vaiko skruostą ir kalbėjo:

— Taip, kunige Antanai, tikras Gelžinis.

Klišė — "Laiškai Lietuviams"

MAMYTĖ IŠKELIAVO

V. ŠMAIŽIENĖ

*Mamytė iškeliavo,
Mamytė nebegryš . . .
Tėvelis toks nuliūdes,
Vis žiūri į duris . . .*

*Ir mes pro langą žiūrim:
Iš ten gal ji ateis.
Ir vėl gal josios meilė
Trobelėj pasiskleis.*

*Gal vėl sugryš jos juokas,
Jos žodžiai iš širdies,
Gal, einant gult lovelėn,
Lopšinė praskambės.*

*Mamyte, miela mama,
Sugryšk, sugryšk pas mus!
Kaip angelas pralinksmink
Tu mūsų namelius!*

*Ir tėtis mus paglostė
Ir glaudė prie širdies.
— Jokie, jokie žodeliai
Sugryšt jai nepadės!*

*Mamytė iškeliavo
Iš žemės šios pilkos,
Iš našlaitėlių laukia
Maldelės ji karštos . . .*

PADĖKOS DIENA

INGRIDA STASAITĖ

Amerikoje ši šventė yra labai svarbi. Jau ir mažas vaikas žino, kad padėkos diena yra tam, kad kiekvienas galėtų padėkoti Dievui už suteiktas žemėje gerybes, pasidalyti gardumynais su draugais ir t. t.

Žvilktėrimą ką pasakoja istorija. Kur tos šventės pradžia? 1620 metais 102 piligrimai iškeliavo iš Anglijos Mayflower laivu. Kelionė buvo sunki ir varginanti. Po ilgos kelionės jie atplaukė į snieguotos Naujosios Anglijos pakrantes. Išlipę iš laivo jie suklupo ant žemės ir giedojo giesmes dėkodami Dievui už laimingą Vandenyne perplaukimą. Jie subruzdavo kurti naują gyvenimą.

Ir tuos naujakurius vieną dieną aplankė indėnas, kuris į juos prabilo angliškai. Jis sakėsi išmokęs šiek tiek anglų kalbos iš ankstesnių pirklių. Indėnas apdovanojo naujakurius kukuruzų sėklomis, arbūzais. Pamokė, kaip sodinti tas sėklas. Kai 1621 m. naujakuriai nuėmė pirmą derlių, jie nutarė suorganizuoti Padėkos dieną ir šventę. Į tą šventę jie pakvietė ir tą draugiškumo daug parodžiusį indėną. Indėnų vadas mielai priėmė kvietimą ir atsivežė 90 savo genties žmonių. Naujakuriai buvo išsigandę, nes žinojo, kad jie tiek neturės maisto, kad pavaišintų tokį būrį svečių...

Indėnas išsprendė maitinimosi rūpesčius. Jo pasiųsti medžiotojai atnešė dvi stirnas. Indėnų vadas parodė naujakuriams, kur rasti laukinių kalakutų, spanguolių... Ir nuo to laiko liko tradicinis Padėkos dienos valgis — kalakutai su spanguolėmis.

Ši Padėkos dienos šventė yra daugiau kaip 300 metų senumo. Tą dieną amerikiečiai mėgsta kviesti ir kitataučius svečius į savo šeimas.

SIMTAS MĖSLIŲ BE VIENOS

Surašė Grožvyda Serapinaitė

Jautis, išeidamas atsigerti, pilvą tvarte palieka.

(Žmogus rytą atsikelia iš storo žemiško patalo)

*

Turi keturias kojas, bet nevaikščioja; turi šiaudų, bet neėda; turi plunksnų, bet neskraido; turi sielą, bet nevisuomet.

(Lova)

*

Senas, senas senutėlis, ant stogo sėdėdamas pypkę rūko.

(Kaminas)

*

Tėvas — negimęs, sūnus — pražilęs.

(Ugnį kuriant iššoka pilki dūmai)

*

Kaulo burna, mėsos barzda; du kartu gimsta, vieną kartą miršta — nė velnio nebijo.

(Gaidys)

*

Pykšt pokšt ant lentos, kybur vybur ant tvoros.

(Skalbėjos žlugtą skalbia ir išdžiausto ant tvoros)

*

Paukštelis papūrgalvis lėkė augštin, augštin kiaušinėlių dėti.

(Pūkas, vėjo pagautas, kyla į orą)

*

Suraizgytas, sumazgytas, lauko gale pastatytas.

(Akėčios)

*

Raudonas šunelis po slenksčiu loja.

(Liežuvis)

*

Du ratu pagiryje stovi.

(Ausys)

*

Baltos lankos, juodos avys; kas išmano, tas jas gano.

(Knygos ir skaitytojai)

Laukas nematuotas, avys neskaitytos, piemuo raguotas.

(Dangus giedrią naktį ir jaunas mėnulis)

*

Tu čia, tėvai, būk ir supūk, o aš eisiu saulaitės pažiūrėti ir našlaičių papenėti.

(Rugio daigas sako savo grūdai)

*

Pramuši ledą, rasi sidabrą, pramuši sidabrą, rasi auksą.

(Kiaušinis)

*

Baltas boselis, raudonas capelis.

(Balta antis ir jos snapas)

*

— Vingurgurkli, kur gurkliuoji?

— Praskutgalvi, kas tau darbo!

(Pieva su upeliu kalbasi)

*

Lopas ant lopo, o adatos — nė dūrio.

(Kopūstas)

*

Jei atsikeltų — dangų paremtų, jei prakalbėtų — daug pasakytų.

(Vieškelis)

*

Miške gimęs, miške augęs, niekad saulės neregėjęs.

(Medžio šerdis)

*

Miške gimęs, miške augęs, namo parėjęs — šventu patapęs.

(Kryžius)

*

Juoda varna kranktelėjo — visa giria linktelėjo.

(Kunigas sakykloj)

*

Tėvas pampalas, vaikai pabiručiai.

Žirnis

*

Lingė linkt, garnys gakt, retadantis ir sugavo.

Žmogus, dalgis ir grėblys

*

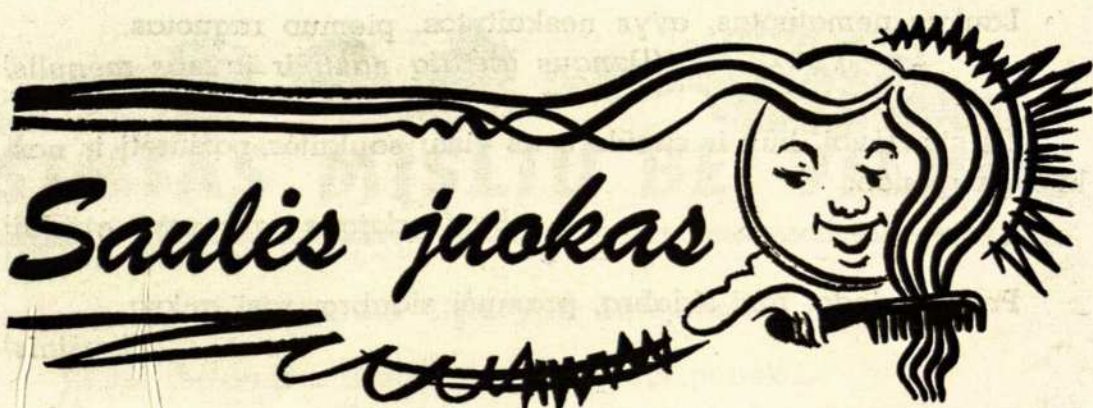
Trinugaris žirgas, dvinugaris raitelis.

Mintuvai

*

Ne tiek dangų žvaigždelių, kiek ant žemės skylių.

Rugiena

Surašė Grožvyda Serapinaitė

Pacientas klausia gydytoją: Kaip man numušti savo svorį?

Gydytojas: Labai paprastai: reikia tik purtyti galvą.

Pacientas: Ar visą laiką?

Gydytojas: Ne, tik kai kas nors pasiūlo saldumynų.

Liūtė (motina): Liūtuk, ką tu čia darai?

Liūtukas: Mamyt, aš vejuos medžiotoją aplink medį.

Liūtė: Juk atvejų atvejais esu tau sakiusi:—nežaisk su savo maistu!

Šarūnas: Man gera mintis buvo atėjusi į galvą, bet paskui dingo.

Birutė: Gal ji pasijuto per daug vieniša, todėl ir pasišalino...

Amerikiečių pora lankėsi Kinijoje. Vieną dieną jie valgė restorane puikius pietus. Kai kinietis virėjas priėjo sutvarkyti stalą, amerikanka norėjo padaryti juoką ir sako: "Buvo labai puikūs pietūs, ypač mėsa buvo puiki, aš manau, jūs neužmušėte šiam reikalui šunio ant kelio". "Tikrai, ponai, mes jo neužmušėm, jis buvo jau negyvas, kai aš jį paėmiau nuo kelio pietums", — paaiškino kinietis.

*

Amerikiečių pora viešėjo Škotijoje. Ryto metą, paduodama raktus nuo jų kambario prižiūrėtojai, amerikanka, į prižiūrėtojo klausimą — kaip išmiegojote — pridėjo: "Puikiai, jau prieš saulėtekį pradėjo paukšteliai čiulbėti medy prie lango?" Rytojaus dieną, apleidžiant viešbutį, amerikiečiai gavo sąskaitą, kurioje buvo suma už viską, kas oficialiai mokama, plius dešimt dolerių priedo. "Už ką šitie dešimt dolerių? — paklausė amerikanka. "O, tai už paukščių muziką palangėje" — paaiškino škotas.

MAŽŲJŲ PASAULIS

MANO LĖLĖ

V. Šmaižienė

*Tra-lia-lia! Tra-lia-li!
 Tai lėlytė man graži.
 Raudoni veideliai,
 Geltoni plaukeliai,
 O nosytė, kaip pupa
 Opa, opa, opa-pa!*

*Tra-lia-lia! Tra-lia-lia!
 Aš juk tos lėlės mama.
 Rytą sušukuojų,
 Aprengiu, globoju.
 O ji dar visai maža
 Opa, opa, opa-pa!*

*Tra-lia-li! Tra-lia-li!
 Tai dukrelė man klusni.
 Gatvėn ji nebėga,
 Paguldau — užmiega.
 Vis maloni, vis linksma
 O pa, opa, opa-pa!*

*Tra-lia-lia! Tra-lia-lia!
 Mandagi lėlė mana.
 Moka padėkoti
 Ir rankytėm ploti.
 Tai laiminga aš mama —
 Opa, opa, opa-pa!*

PLUNKSNA IR PIEŠTUKAS

VYTĖ NEMUNĖLIS

*Rašo plunksna ir pieštukas,
Viena žodį, kitas—du,
O aš vyras nedidukas
Paskaitau juos be klaidų.*

*Plunksna rašo: — Kelkis rytą,
O pieštukas: — Netingėk.
Uždainavęs ramta - drita,
Mokyklėlėn greitai bėk.*

*Plunksna rašo: — Neškis
plunksną,
O pieštukas: — Ir mane,
Ir rašyk smagus ir linksmas,
Nesėdėk kaip kamine.*

*Rašo plunksna ir pieštukas,
O su jais ir aš rašau, —
Va, jau pilnas puslapiukas,
Paskaityt visus prašau.*

*Skaito mokytojas mūsų,
Skaito tėtis ir mamytė,
Katinėlis kreipo ūsą —
Jis nemoka dar skaityti.*

RUDENĖLIS

PRANĖ TEKUTIENĖ

*Šilkosparniu vėjeliu,
Saulėleidžio krašteliu.
Vasarėlė, lig sapnyje,
Miškų aidą nusivijo.*

*Gelsvais lapais liūdno klevo,
Rudenėlis atkeliavo.
Pilkakraščiai debesėliai,
Išdykauja, lig pašėlę.*

*Ant smakriuko, ant nosytės,
Taško Algiui ir Marytei.
Nemalonu, negerai.
— Rudenėli, ką darai?!*

AŠ MERGYTĖ

Vėtė Nemunėlis

*Aš mergytė gero būdo:
Čia pikta, čia vėl gera,
Čia veidelis man nuliūdo,
Čia vėl šviečia kaip aušra.*

*Čia kariauju su broliukais —
Neįveikia jie keli.
Čia palaukus, apsisukus
Kaip katytė aš meili.*

“Klišė — “Laiškai Lietuviams”

“EGLUTĖS” ATSIŠAUKIMAS

Buvo dienos, buvo vaikas,
kada mane skaitė vaikas
ir didžiavos lietuviukas,
kad jį lanko laikraštukas.

Mano pasakos jį mokė,
kur tėvynė, kas ji tokia;
o dainų, eilėraščių
niekados man nepritrūko —
mokiau vaiką deklamuoti
ir vaidinti, ir dainuoti.

Atsakyk man, vaikuti, — ar tu leisi man nudžiūti?

Bėg pas tėtį, bėg pas mamą —
ko jie laukia, ką jie mano,
ar lietuviškieji žodžiai
jiems jau yra nusibodę,
kad saviems mažiems
vaikučiams
neužsako jie “Eglutės”...

Ar mokykloms lietuviukų
nebereikia laikraštuko,
kuris skirtas tiktai jiems
pamėginti rašyt patiems.

AŠ LIETUVIŠKA "EGLUTĖ"

klausiu visų jūsų
ir bendruomenės lietuvių,
kurie dirba tautos būviui:
ar mažiausią mūs tautietį,
nei lietuviškai kalbėti,
nei rašyti mokint nebereikia —
nesvarbu, ką jisai veikia...

Kam lietuviškai "Eglutei" — leidžiate dabar nudžiūti?

Nuo sausio numerio maloniai prašome visais redakcijos
bei administracijos reikalais kreiptis šiuo adresu:

**"Eglutė" Immaculate Conception Convent,
R. F. D. 2, Putnam, Connecticut**

R6 -80

Rev. V. Paulauskas
Villa Maria
Thompson, Conn.

ALp 1785

LLA

90.225 230